

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DISSABTE 18 D'ABRIL DE 2020 | Número 78

PÀG. 4 | EDUARD REY

Deixar d'amagar la mort

PÀG. 15 | MIQUEL ÀNGEL PÉREZ

"Al Camerun el que fa por
és misèria sobre misèria"

PÀG. 21 | MARISTES

"Avui surt el sol,
independentment de l'astre"

PÀG. 30 | PRESOS

Planellas demana que els presos
amb permisos facin el confinament a casa
i crida a la solidaritat

PÀG. 33 | MONTSE CASTELLÀ

Destriar el gra de la palla

PÀG. 35 | BUDISME

"No deixem que la por a la mort
aturi la vida"

**Sant Joan de Déu: "La presència física
no és indispensable per estar junts" | PÀG. 7**

Edició paper gratuïta

Mentre duri el confinament, **Catalunya Religió editarem aquesta versió setmanal en PDF** en obert per facilitar la seva distribució.

Us portem a casa l'actualitat religiosa.

www.catalunyareligio.cat/acasa

Reenvieu l'edició setmanal als contactes de les vostres comunitats o amb els butlletins que gestioneu.

L'edició mensual gratuïta impresa queda suspesa mentre duri el confinament per la crisi del coronavirus.

#preguemacasa

Agenda d'actes
virtuals

Guia de serveis
religiosos per tele,
ràdio i internet

PÒRTIC

Aquest no és el temps per a... Aquesta lletania s'anava repetint en el missatge de Diumenge Pasqua del papa Francesc en una basílica de Sant Pere buida. En aquest número veureu com hi ha molta gent que ha entès que aquest no és el temps per a... Sobretot no és temps per a deixar sol a ningú, ni en el llindar de la vida, ni en les perifèries de la societat, ni en l'absència física de comunitat. Bona Pasqua!

SUMARI

4 Actualitat

Deixar d'amagar la mort, per Eduard Rey
Toni Boix, de Sant Joan de Déu: "La presència física no és indispensable per estar junts"
"Al Camerun el que fa por és misèria sobre misèria"
Bona Pasqua des de Maristes: "Avui surt el sol, independentment de l'astre"
Planellas demana que els presos amb permisos facin el confinament a casa i crida a la solidaritat
Budisme davant el coronavirus: "No deixem que la por a la mort aturi la vida"
Els sikhs suspensen la festa d'any nou

24 Panoràmica

La festa de la confiança, per Josep Llundell
La Resurrecció no s'entén, per Ramon Bassas
Destriar el gra de la palla, per Montse Castellà

41 Recull de premsa

42 La setmana a les xarxes

Deixar d'amagar la mort

Diumenge de Rams, al matí, vam enterrar un frare. A causa de les limitacions imposades en aquest temps de confinament, no vam poder vetllar-lo al convent ni tan sols celebrar l'eucaristia de cos present. Tres frares (el màxim autoritzat) ens vam trobar a peu de nínxol al Cementiri de les Corts de Barcelona per un moment breu de pregària. És una situació que s'està repetint en moltes de les comunitats de vida religiosa a Catalunya i arreu. Si la defunció ha estat a causa del Covid-19, crec que les restriccions encara són més fortes. Compartim així la situació viscuda per tantes famílies en aquests dies. Alguns han vist sortir el pare o la mare de casa cap a l'hospital i ja no han pogut tornar-lo a veure més.

Les notícies de la televisió es feien ressò d'aquesta situació no fa gaires dies. Es parlava de la necessitat del comiat i del dol. Apareixien experts. Em va cridar l'atenció que la perspectiva era totalment laica, enfocada únicament des de la necessitat psicològica dels qui es queden. Ja no esperava (ni reclamaria) una perspectiva creient cristiana, però hauria pogut ser interreligiosa, per exemple. Però no. Qualsevol visió transcendent o qualsevol convicció sobre el després de la mort eren senzillament obviades.

De fet, ja fa temps que a casa nostra la mort més aviat s'amaga, s'intenta ignorar. Els ritus de co-

miat que ara sembla que es troben tant a faltar fa temps que s'han reduït a la mínima expressió. I és normal. No es vol percebre el to tràgic que adquireix tota la vida humana si davant de la mort l'únic discurs que tenim és que "cal acceptar-la". Venen al cap els versos que, a l'origen mateix de la nostra cultura occidental, la *Iliada* posa en boca d'un Aquil·les implacable abans de travessar amb la llança Licàon que li demana pietat arrapat als seus genolls: "Au, amic meu! Mor tu també. Per què gemegues d'aquesta manera? ¿No em veus a mi també, com ho soc, de gran i de bell? Però també damunt meu hi ha Mort, i la Parca imperiosa".

En contrast amb aquesta mort implacable, simple punt final de tot, que no es pot mirar de front i que el nostre món s'esforça a la vegada per posposar-la i per acceptar-la, els tres frares units al peu del nínxol recitàvem sant Francesc: Lloat sigueu, Senyor, per la nostra germana la mort corporal. Podria semblar el mateix, una manera d'acceptar la mort. Però la mort a qui sant Francesc anomena germana no és la mort vencedora, aquella contra la que lluitem

sabent que al final ens guanyarà. La germana mort és la mort vençuda, la mort després de Pasqua, la mort convertida en un pas que ens despulla certament de tot, però per renovar-ho, transfigurar-ho i omplir-ho de Déu.

A la Unió de Religiosos de Catalunya ens van arribant notícies de diverses congregacions. Mirarem de posar a disposició de tots alguna manera de compartir la memòria dels religiosos que ens han deixat a causa de la pandèmia. No entro aquí en casos particulars, per por de deixar-me'n algun. Sabem que algunes situacions estan sent molt dures. També és molt el que es segueix fent a favor dels més desvalguts, i valdria la pena que ho poguéssim conèixer amb més exactitud. Enmig d'aquesta situació, hem viscut aquests dies sants d'una manera insòlita. Però més que mai han de ser uns dies per renovar la fe en Crist vencedor de la mort. Ara que resulta ineludible parlar de la mort, que aquesta sigui la nostra mirada i la convicció ferma del nostre cor.

La Fundació Pere Tarrés demana ajuda per evitar que el confinament precaritzi la situació de les famílies més vulnerables

Els que més estan patint els efectes del Covid-19 són, un cop més, els col·lectius més vulnerables. Per això, la Fundació Pere Tarrés, continua aquests dies atenent i acompanyant les persones en risc d'exclusió i amb dificultats socials. A més, l'entitat vol mostrar la seva responsabilitat i solidaritat en uns moments crítics en què cal la col·laboració de tothom i per això ha posat alguns dels seus equipaments a disposició de les administracions públiques per ajudar a gestionar la crisi sanitària.

FUNDACIÓ PERE TARRÉS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Càritas d'Urgell destina 30.000 euros en targetes moneder per a aliments

La situació crítica de moltes persones, de famílies on conviuen infants, persones sense feina i sense ingressos i també gent gran, urgeix la intervenció de Càritas lliurant a les famílies targetes moneder per comprar aliments als comerços. Una resposta concreta i directa a la problemàtica de manca d'aliments als bancs de reserva propis a causa de les restriccions de mobilitat. L'objectiu és poder donar 100 targetes moneder per la compra d'aliments per a les famílies que ara ja tenen dificultats per abastir la cistella de la compra.

CÀRITAS URGELL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Càritas Girona adapta el suport educatiu per més de 800 infants i joves

Càritas manté operatius via telemàtica 56 serveis del programa Infància i Família d'un total de 63. L'entitat ofereix ara tutories individualitzades via telemàtica o telefònica quan no hi ha altre via, suport educatiu a través de petits vídeos, pel·lícules o documentals, però també suport emocional i social, tant als infants i joves del servei, com a les seves famílies. El personal manté contacte periòdic telemàtic amb les famílies cada dos o tres dies. Si detecten casos amb necessitats específiques, l'entitat alerta i dona respostes, en coordinació amb serveis socials.

CÀRITAS GIRONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Toni Boix, de Sant Joan de Déu: “La presència física no és indispensable per estar junts”

El distanciament que imposa la crisi sanitària afecta, i molt, els malats ingressats en estat crític pel COVID-19 i també els seus familiars. En l'adversitat i la incertesa, no hi ha l'escalf ni la presència física de les persones estimades. Què passa si la persona mor? Què fan als hospitals per escurçar distàncies i transmetre pau i confiança? Per a **Toni Boix**, responsable del Servei d'Atenció Espiritual i Religiosa (SAER) del Parc Sanitari de Sant Joan de Déu, la consciència de comunió espiritual entre uns i altres marca l'experiència en l'etapa de final de vida. En aquesta entrevista explica com supleix l'Església, en l'àmbit hospitalari, les carències que genera la situació excepcional provocada per la pandèmia de coronavirus.

Sant Joan de Déu té una llarga tradició en acompanyament espiritual a malalts. Però l'atenció a malalts per COVID-19 implica pràctiques molt específiques. Com us heu organitzat?

La realitat a dia d'avui és molt fluctuant. El **Parc Sanitari** té dos espais dedicats quasi exclusivament a l'atenció a persones amb COVID-19. L'Hospital General i una altra unitat que s'ha

habilitat, amb 18 pacients més. Aquesta unitat està a la part del centre dedicada a la salut mental i hi van els pacients que són tributaris de mesures paliatives. Després el Parc Sanitari té altres unitats que, tot i que no de la manera habitual, segueixen fent l'atenció a persones amb problemes de salut mental o de discapacitat intel·lectual. Tenim aquestes dues realitats. Intentant per tots els mitjans que no es barregin. Cosa que no és fàcil.

En el cas del SAER també treballeu amb equips diferenciats: els que esteu en una unitat, no visiteu l'altra?

Habitualment és així, però ara no. Pel que fa a l'atenció espiritual, només estem en dues modalitats d'atenció. Una atenció a distància, telefònica o per videotrucada, i una atenció presencial. L'atenció presencial només l'estem fent en unitats amb persones amb COVID-19. I l'atenció a la resta d'unitats, es fa per trucada o videotrucada.

Per tant, a diferència del que es podria pensar, els malalts de COVID-19 tenen garantida aquesta atenció presencial. Hi sou,

físicament, a prop del llit del malalt quan sol·licita aquest servei i fent de pont amb les famílies?

Exacte. En aquest nivell, hem creat un equip de Suport PsicoSocial i Espiritual que integra diferents subequips del Parc Sanitari. El SAER en forma part. També hi ha EAPS –els **equips d'atenció psicossocial**, subvencionats per La Caixa, per a l'atenció al final de la vida- i també una professional del Departament de Solidaritat de l'Orde de Sant Joan de Déu. Amb un seguit de mesures de seguretat, les persones que estan fent presència amb pacients amb COVID-19 faciliten aquestes trucades o videotrucades amb la família. De vegades, perquè puguin parlar o, fins i tot, acomiadar-se d'ell, i de vegades, si el pacient està sedat o inconscient, perquè el puguin veure i sàpiguen que està tranquil i sense símptomes distressants. Aquests professionals també fan d'enllaç amb els professionals que estan al seu domicili fent teleassistència. Pel que serien intervencions més llargues, el professional enllaç, que està present a la unitat, organitza una videotrucada amb el professional referent que hi ha al domicili i que està fent teleassistència.

Quan diu intervencions més llargues, de quin format està parlant?

Són atencions de més de quinze minuts, amb la família o el pacient. Les atencions presencials s'intenten fer en format de cinc, deu minuts, més breus. En l'atenció més religiosa, en general, sí que hi ha algunes possibilitats d'atenció breu per fer o acompanyar una oració, que es poden fer presencialment, sense la videotrucada. Si es preveu que ha de ser més llarg, i si hi ha possibilitats, s'intenta fer a través d'una videotrucada.

De què depèn?

Depèn de si hi ha on col·locar el dispositiu, el mòbil o la *tablet*, perquè el pacient pugui seguir tota l'atenció que se li està prestant, que pugui sentir prou, que no necessiti tenir l'aparell molt a prop per poder ser atès per aquesta via. Quan no és així, la intervenció ha de ser molt presencial i llavors se circumscriu més a posar en contacte el pacient amb la família i perquè la família pugui veure el pacient.

A banda de superar l'aïllament i garantir aquesta comunicació, quines necessitats

específiques tenen els malalts de COVID-19 respecte altres malalts que esteu atenent habitualment o en l'àmbit de cures pal·liatives?

Les necessitats específiques tenen a veure precisament amb la qüestió de l'aïllament. Després hi ha aspectes que tenen a veure amb la incertesa de l'evolució i amb què, de vegades, l'empitjorament és bruscat i sobtat. Per tant, hi ha un plus d'incertesa per com serà l'evolució d'una persona. Sobretot amb aquelles que evolucionen des del principi amb força complicacions. Hi ha el component de la incertesa. Associat, no només al patiment, sinó a tota la realitat del final de vida, i també a la situació d'aïllament. Ara mateix, el gruix de la nostra intervenció va de cara a vèncer aquesta particularitat i excepcionalitat que genera l'aïllament.

Què més feu, a banda de connectar pacients i famílies per videotrucada?

Al nostre servei també hi ha un equip que s'està dedicant a trucar a totes les famílies que han perdut ja algun familiar de COVID-19. S'està fent

aquesta trucada personalitzada a cadascun, donant-los el condol, fent una primera atenció al dol i oferint-los suport grupal a posteriori, quan passi l'estat d'alarma, i també la possibilitat de participar d'una celebració religiosa general que es faria en el Parc Sanitari en memòria d'aquestes persones. Això té a veure amb el fet que els familiars no estan podent fer-se presents al costat dels seus difunts. Estem intentant atendre totes aquestes impossibilitats per la presència propera i física, amb les trucades i amb els professionals enllaç que faciliten les videotrucades.

Alguna anècdota rellevant que l'hagi marcat especialment aquests dies?

En plantejaré dues. Una té a veure amb un cas que la persona malalta estava en situació de final de vida. El metge havia trucat a la família per comunicar com estaven les coses i la família havia reaccionat amb molta frustració, molt de dolor i molta queixa. Hores després, el professional de l'Equip de Suport Psicosocial i Espiritual va parlar amb ells i va poder entrar a l'habitació, amb una *tablet*, que els va permetre veure com estava el seu pare i van veure que estava en pau.

Aquella família es va sentir molt confortada i molt consolada, i va poder canviar i resignificar del tot la vivència d'aquella situació. Això no és en clau d'atenció religiosa, sinó en clau d'atenció espiritual, d'acompanyament de l'experiència humana profunda, i fa molt de bé.

I en clau d'atenció religiosa, fa uns dies, una família de tradició cristiana evangèlica van poder celebrar una oració tots junts, per teletrucada, amb la persona que estava a punt de morir. Tots junts significa que hi havia els fills, els nets, amb nets que estaven a l'altra punta del món, i altres repartits per mitja Catalunya. I cadascú des del seu lloc, a través d'aquella videotrucada, a través de la comunió amb l'esperit, s'estaven fent presents al costat del pare, de l'avi... Va ser una experiència que va permetre sentir i experimentar d'una manera clara i profunda que la presència física no és indispensable per estar junts.

Aïllament a banda, hi ha qüestions fonamentals, dubtes universals, que afronten tots els malalts i també familiars. Abans deia que no li agrada parlar només de patiment pel que fa a la realitat del final

de vida. On poseu l'accent? Què és el més important de traslladar davant de la mort? També des del punt de vista religiós.

La pregunta és complexa. Ara mateix visualitzo dues vies que són importants de transitar. Una és precisament aquesta: en realitat no morim sols, no vivim sols, estem en xarxa i hi ha una comunió espiritual entre tots nosaltres que és molt manifesta, però de la qual som poc conscients. Part del treball té a veure amb què tots plegats i un determinat col·lectiu familiar prenguin consciència d'aquesta comunió espiritual, d'aquesta comunió del cor. I des d'aquí poder vèncer la sensació de no ser-hi presents físicament. Poder tenir aquesta mirada més ampla, més interior, que permeti prendre consciència que no estem mai sols i que sempre estem en comunió. Això és fonamental perquè aquestes experiències de final de vida siguin viscudes des d'una comprensió profunda, pacificadora i no traumàtica. En el final de vida, la qüestió de fons és què portem amb nosaltres quan creuem el llindar de la mort. En situacions normals, es visualitza al voltant del llit de la persona. Però ara mateix, quan això no es pot visualitzar, no deixa de ser més cert. En el fons, el que portem

amb nosaltres quan travessem aquest llindar, és el que cap en el nostre cor. La feina va per aquí i també en relació a entendre que estem creuant un llindar, que iniciem una altra etapa en el nostre viatge i deixar-nos portar a través d'aquest llindar amb aquesta confiança. No és res més ni res menys que això: l'objectiu últim dels nostres serveis sempre és que la persona estigui connectada a aquesta experiència de confiança bàsica vital, confiança en la vida, confiança en què la vida té sentit i val la pena. Malgrat tot. I malgrat les circumstàncies. I a partir d'aquí, en aquest moment de traspàs, en aquest moment de màxima incertesa, de màxims interrogants, intentem que la persona no abandoni la confiança que ha presidit la seva vida o que la pugui reconquerir si en algun moment l'ha perdut. I això té molt a veure, precisament, amb aquesta comunió del cor. Amb aquest fer experiència del sentit de la vida a través dels afectes que ens configuren i que ens defineixen.

Aquests dies heu viscut un increment de decessos. Més enllà dels protocols de treball, des de la dimensió més humana, als professionals i als voluntaris, què us ajuda a fer la vostra feina i a fer-la bé?

Els professionals no deixem de ser persones. I l'ésser humà, estigui en el moment de maduració espiritual que estigui, o de consciència, és molt sensible a qualsevol gest que desprengui solidaritat, a qualsevol gest que desprengui fraternitat. El ser els uns amb els altres, el fer-nos costat, els gestos de solidaritat que rebem, aquestes coses que expliquen els mitjans de comunicació, que són tan senzilles i alhora ben precioses. Pizzeries que envien una remesa de pizzes a l'hospital! Tots aquests detalls visibilitzen que estem interrelacionats, que estem en comunió, que som una mateixa cosa. Són fets que revelen aquesta veritat tan senzilla i tan profunda, i que resulta tan òbvia que no valorem. Això és el que ajuda a tornar-se a aixecar. I, per sort, a nivell ciutadà de les distintes comunitats, això s'està aguditzant aquests dies: tothom està sent molt creatiu i, alhora, molt germà dels altres, i això facilita que els professionals puguin fer la seva feina. Per exemple, la qüestió dels aplaudiments al vespre: és un altre gest que manifesta aquesta comunió entre tots els que conformem aquesta comunitat humana. Per als serveis essencials, sentir l'afecte i l'agraïment i la solidaritat de la resta de la ciutadania és suficient. I, fins i tot, diria que és sobreabundant. Aquesta sobreabun-

dància de la gràcia en situacions de precarietat, de dificultat, de patiment i de mal. Jo crec que estem vivint també aquesta sobreabundància de la gràcia a través de molts petits gestos i això nodreix, això permet tirar endavant.

Parleu en termes de comunitat humana. El vostre servei acompanya amb els mateixos criteris qualsevol persona que tingui una necessitat d'acompanyament espiritual o religiós, vingui de la religió que vingui.

Sí, com el propi nom del servei indica, som un servei d'atenció espiritual i religiosa, no ens circumscriuim només a l'àmbit de l'atenció religiosa catòlica, i fins i tot no ens circumscriuim només a l'àmbit de l'atenció religiosa. Per tradició, en la nostra identitat hospitalària hi ha aquesta atenció i acollida a tothom, provinguí del context cultural i del marc de referència religiós que provinguí, i d'atendre'l des de les seves claus de comprensió del món. No pot ser d'una altra manera. Per exemple, dins del Parc Sanitari hi ha un servei d'atenció al migrant, a nivell de salut mental. Hi atenem persones que provenen de tradicions cristianes distintes de la catòlica, de germans ortodoxos, persones

musulmanes... I ara no deixa de ser així. Com a servei estem organitzats per a valorar les peticions que puguin arribar en aquest sentit. Hi ha una persona referent encarregada de veure si les pot atendre ella mateixa o si cal una derivació a algun referent de la tradició religiosa a la qual pertany aquella persona.

Mirem el cas de la tradició catòlica i l'exercici dels sagraments d'extrema unció. Hi ha capellans disponibles a l'hospital, quines situacions us trobeu, s'està duent a terme aquesta pràctica, són els laics els qui administren aquest sagrament?

Ara mateix contemplem diverses possibilitats perquè tenim diversos escenaris. En les unitats del Parc Sanitari, que són moltes, on no s'està atenent a persones malaltes de COVID-19, se segueix oferint la unció presencial si hi ha una situació de final de vida que ho requereix. Per a les unitats on sí que hi ha persones amb COVID-19, seguim les orientacions de l'Església universal: el professional enllaç que tenim a les unitats possibilita la celebració d'una oració, una pregària, que serveixi per encomanar-se a Déu en aquesta situació de final de vida. L'Església supleix les

carències que aquesta situació d'excepcionalitat i d'alarma està generant: amb la **indulgència plenària** que va donar el Papa, i la consciència que tenim tots els catòlics que hi ha circumstàncies que impedeixen l'accés al sagrament, però no ens impedeixen una adhesió particular i íntima des del cor a l'acció sacramental. Avui dia, hi ha tot d'**eucaristies que s'estan retransmetent per instagram o facebook**: ens hi adherim des de la comunió amb l'esperit. I pel que fa a l'atenció sacramental en final de vida, en aquestes unitats amb persones amb COVID-19, on el prevere no hi pot accedir, intentem fer aquest treball de mitjancers entre el professional enllaç que pot, en un moment donat, oficiar una petita pregària, i el sacerdot que està a l'altre costat de la videotrucada, acompanyant des d'aquesta comunió d'Església. L'Església supleix i es confia en el *votum sacramenti*, i Déu hi fa més que nosaltres. Vivim des d'aquesta confiança i en això creiem, fermament. Ara són unes situacions que ens demanden respostes també excepcionals, que ens remetent a que l'Esperit hi fa més que nosaltres i que estem en un temps també de sobreabundància de gràcia.

La Fundació "la Caixa" posa en marxa un servei d'assistència psicològica per a personal sanitari implicat en la lluita contra el COVID-19

Fotografia: Shutterstock / Deliris.

- Amb la participació del Ministeri de Sanitat, l'entitat impulsa una plataforma que ofereix atenció telefònica, per videoconferència i seguiment en línia, i que implementarà la Fundació Galatea.
- Aquest servei vol contribuir a pal·liar la sobrecàrrega emocional dels professionals que s'encarreguen d'atendre pacients amb coronavirus.
- L'accés serà gratuït, a través del telèfon 900 670 777 i amb un horari d'atenció de 9 a 22 hores, els set dies de la setmana. En una primera fase de desenvolupament s'espera atendre unes 1.000 trucades diàries, procedents de tot l'Estat.
- "Volem donar suport, d'aquesta manera, als àngels anònims que s'estan deixant la pell en la primera línia d'intervenció per lluitar contra la malaltia del coronavirus. El nostre objectiu, i el de l'equip de psicòlegs que estarà a la seva disposició, és fer més suportable, en la mesura del possible, la imprescindible i inestimable tasca que estan duent a terme en una situació tan delicada com l'actual", ha explicat Isidre Fainé, president de la Fundació Bancària "la Caixa".

• La iniciativa se suma a les accions que la Fundació "la Caixa" ha posat en marxa per donar resposta a la pandèmia de la COVID-19, tant en l'àmbit social, reforçant els seus programes d'atenció a persones amb malalties avançades i de lluita contra la pobresa infantil, com en el camp de la recerca científica.

El personal sanitari, a primera línia d'intervenció davant l'epidèmia del coronavirus, pateix l'extenuació de jornades interminables i la pressió psicològica que això comporta. Per aquest motiu, la Fundació "la Caixa" ha posat a disposició d'aquests professionals una plataforma on-line d'atenció i seguiment psicològic, en col·laboració amb el Ministeri de Sanitat. En una primera fase d'implementació, la Fundació Galatea prestarà l'atenció psicològica.

"Volem donar suport, d'aquesta manera, als àngels anònims que s'estan deixant la pell en la primera línia d'intervenció per lluitar contra la malaltia del coronavirus. El nostre objectiu, i el de l'equip de psicòlegs que estarà a la seva disposició, és fer més suportable, en la mesura del possible, la imprescindible i inestimable tasca que estan duent a terme en una situació tan delicada com l'actual", ha explicat Isidre Fainé, president de la Fundació Bancària "la Caixa".

L'objectiu és donar resposta d'aquesta manera a les preocupacions i les pors del personal sanitari, que es manifesten en estrès, ansietat i, fins i tot, depressió. Per mitjà d'aquest servei telemàtic i d'àmplia disponibilitat, s'espera proporcionar l'acompanyament que necessiten. El servei s'ofereix per videoconferència o telefònicament, amb sessions d'entre 20 i 30 minuts, ja que no es tracta d'una intervenció psicoterapèutica convencional, sinó d'una intervenció psicològica en unes circumstàncies molt excepcionals.

L'accés a aquest servei serà gratuït a través del telèfon 900 670 777 i amb un horari d'atenció de 9 a 22 hores, els set dies de la setmana. En una primera fase de desenvolupament s'espera atendre unes 1.000 trucades diàries, procedents de tot el territori nacional.

La resposta de la Fundació "la Caixa" a la COVID-19

La posada en marxa d'aquest servei d'atenció psicològica s'emmarca en les diferents iniciatives que està impulsant la Fundació "la Caixa" per donar resposta a la crisi del coronavirus des de diferents vessants. Entre aquestes destaca la mobilització de professionals del Programa per a l'Atenció Integral a Persones amb Malalties Avançades, amb l'objectiu de donar suport a les

unitats dedicades a les persones afectades pel coronavirus i els seus familiars.

La Fundació també intensifica els seus esforços per atendre llars amb infants i joves en situació de vulnerabilitat vinculats al programa CaixaProinfància. Concretament, l'entitat ha destinat 3 milions d'euros extraordinaris a ajudes a l'alimentació, dirigides a més de 10.000 famílies. A aquestes iniciatives de caràcter social, s'hi suma el suport a la recerca científica per lluitar contra la COVID-19, que inclou la col·laboració amb centres de referència internacional, com ara ISGlobal i IrsiCaixa.

Sobre la Fundació Galatea

La Fundació Galatea va ser creada l'any 2001 pel Consell de Col·legis de Metges de Catalunya, arran de l'experiència del Programa d'Atenció al Metge Malalt (PAIMM), per vetllar per la salut i el benestar de tots els professionals de la salut i, per tant, garantir una millor qualitat assistencial als ciutadans.

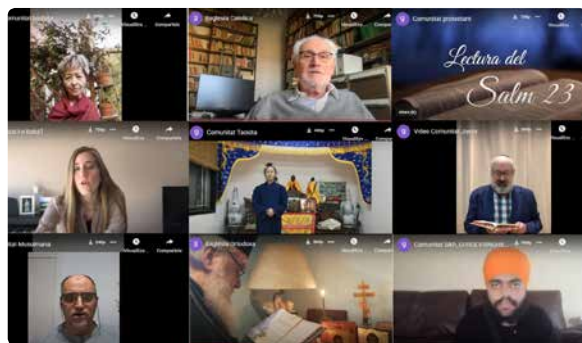
Davant la situació de crisi sanitària provocada per la COVID-19, la Fundació Galatea ha reorientat els seus recursos per oferir suport psicològic a través d'una plataforma en línia als professionals sanitaris amb malestar i sofriment emocional.

La Catedral de Barcelona posa en marxa la iniciativa #EncénLaTevaEspelma

És un dels serveis que la Catedral de Barcelona ha iniciat al seu web per seguir al costat dels seus fidels. #EncénLaTevaEspelma permet als fidels adquirir una espelma, que al matí següent encenen els treballadors de la Catedral. També s'ha habilitat un espai de pregària digital, a través del perfil de Facebook, davant del Crist de Lepant; la iniciativa es mantindrà per tal que es pugui pregar davant d'altres advocacions, segons el calendari. El tercer servei posat en marxa és la possibilitat de presentar intencions per a la Missa que els canonges celebren cada matí.

CATEDRAL DE BARCELONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Missatges d'acompanyament de les religions davant del coronavirus

El Grup de Treball Estable de Religions (GTER) que obert un **espai** amb missatges i pregàries per acompanyar en cas dol, de malaltia, o de patiment a causa de la crisi del Covid-19. Les confessions que formen part del Consell Interreligiós de Catalunya han fet vídeos i altres propostes espirituals per acompanyar en els moments de dificultats i patiment. El GTER explica que aquesta iniciativa és "un signe de germanor, entesa i harmonia tots junts ens unim per fer-ne front".

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Les escoles concertades han reaccionat de manera més intensiva durant el confinament

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) ha fet un estudi per avaluar com van reaccionar les escoles al tancament dels centres i fer un dibuix de com s'intenta seguir el curs des de casa. "Les escoles concertades i les escoles privades han respost mantenint molt l'activitat de demanar tasques als infants, donar feedback, fer classes online, etc.", explica Xavier Bonal, catedràtic de Sociologia de la UAB i coautor de **l'estudi**. L'enquesta es va fer dues setmanes després del tancament dels centres, en una fase inicial del confinament. Van respondre més de 35.000 famílies.

ESCOLA CRISTIANA DE CATALUNYA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

“Al Camerun el que fa por és misèria sobre misèria”

Camerun és el tercer país africà amb més nombre de contagiats per coronavirus, segons les **dades que ha publicat l'OMS**. El capellà **Miquel Àngel Pérez**, rector de la parròquia de Santa Coloma de Gramenet i la de Sant Miquel Arcàngel de Singuerlín, en va tornar just quan va començar el confinament. “Què vol dir confinar la gent en tres miserables metres quadrats?”, es pregunta qui va ser missioner durant molts anys a la regió de l'Extrem Nord del Camerun.

Hores d'ara segueix a distància el que hi està passant, en contacte telefònic amb els missioners de Maroua, de Yagoua i de Yaoundé. Constatada el desgovern d'un país que va prendre mesures molt a poc a poc, amb un president desaparegut des de fa mesos. Als conflictes actius a la zona anglòfona, i als atacs de Boko Haram, s'afegeix el bloqueig de l'economia pel confinament. I la temuda crisi sanitària conviurà amb la precarietat quotidiana dels seus habitants. En Miquel Àngel es pregunta qui sap realment les xifres i com s'ho farà la societat camerunesa si tanquen els mercats, tenint en compte que la immensa majoria viuen al dia.

Ja han passat uns dies des que vau tornar. Què explica la gent amb qui teniu contacte

sobre el que comporta el coronavirus?

A la zona de la missió sembla que per ara no hi ha malalts. Però sí que a Douala, al Camerun, va arribar un avió amb gent infectada, amb tant mal govern que aquella gent no la van controlar: els van posar en un hotel-hospital i van marxar. I va començar un focus important d'infecció. De fet el Camerun és, junt amb Sudàfrica, el país que està més tocat per sota del Sàhara. Lluny del confinament, els cotxes funcionaven, les esglésies estaven obertes. En canvi al Txad s'ho van venir a veure i, per por del Camerun, van tallar carreteres i van tancar fronteres. A nosaltres ens va anar d'un pèl: triguem unes hores més i no hauríem pogut creuar la frontera per agafar l'avió. Al Txad teòricament no tenen infectats i al Camerun parlen d'**uns vuit-cents infectats**. Jo no sé com ho compten. Ningú ho sap.

Una primera impressió de com està el país?

La sensació global és que al país no hi ha res de nou, ni de millor. Sembla que hi ha bastant de desgovern. Camerun és un país caòtic, lluny de posar-se les piles, han passat de tot, el president no dona senyals de vida. És un país que

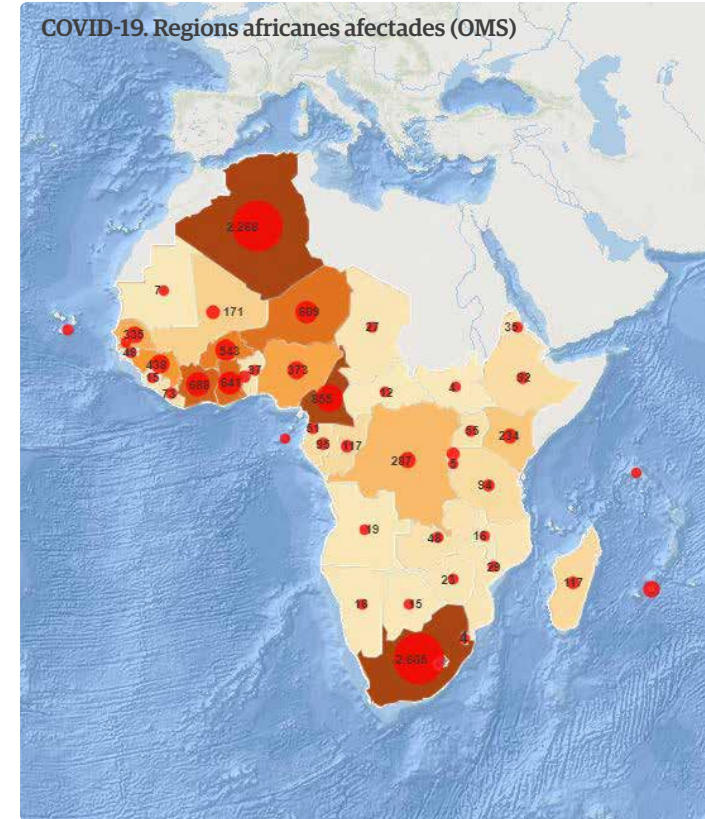
s'ho gasta tot amb armes i defensa. El problema anglòfon està sagnant el país, tenen una rebel·lió important al sud-oest. A diferència de Boko Haram, sí que té suport popular.

Coneixent el terreny i les infraestructures sanitàries, com podran fer front al coronavirus?

Els missioners d'allà diuen que això serà una catàstrofe. Hi ha un factor a favor, aparentment: hi fa moltíssima calor, ara estan a 45 graus. És veritat que la tasa de contagi allà no és molt elevada, però tampoc ningú ho sap perquè no hi ha control. És una altra societat, hi ha menys moviment que aquí. També va coincidir amb un atemptat de Boko Haram molt bèstia que va matar cinc soldats al llac Txad i el Txad va entrar en una espiral com de guerra. Al Camerun les xifres que donen són petites, ho segueixo per internet cada dia. Comencen a parlar de remeis màgics... però les xifres, qui les sap, realment?

El govern no dona dades?

El president del Camerun fa com un mes i mig que no surt en públic i hi ha rumors de que està mort. La sensació és de desgovern absolut. Ara

han tancat escoles i universitats, però una setmana després que ho fes el Txad, quan allà en-

cara no hi havia casos. Els autobusos de nord a sud del Camerun encara funcionen. Però el volum de gent que es mou no té res a veure amb Europa, on sí que hi ha molt de trànsit.

Com ens hem d'imaginar el confinament a les zones urbanes del Camerun?

Allà la gent viu al dia. En el cas del Txad, què va passar? A N'Djamena van tancar el mercat, i de cop i volta la gent no podia vendre. I el van

tornar a obrir, però tothom està obligat a portar màscares. Les faran com puguin, perquè no n'hi ha. El problema allà és l'economia, la pobresa, la fam. Si tu tanques l'economia en un país on la gent viu al dia, fas que la gent no pugui menjar. La fam. Aquest és un problema molt greu, això sí que fa pànic.

Mans Unides al començar la crisi es preguntava com es podia demanar higiene de mans en determinades zones on no hi ha aigua corrent ni sabó...

És clar! Fa gràcia perquè les notícies que donen diuen "Al Txad es repartirà menjar als més pobres". I penses "però si ho són tots!" Cuidar les mesures d'higiene? Si la gent viu en la merda habitualment, si no hi ha clavegueram i, si n'hi ha, és extern. Ara obliguen a tothom a portar màscares. Si aquí no n'hi ha, al Txad n'hi haurà per tothom? Fa por, la veritat.

A Sudàfrica hem vist cremar barraques... Com es pot demanar confinament en condicions d'infrahabitatge?

En països amb un tarannà militar, com és el

Txad, no veurem paraules amables. El problema és confinar. Aquí tenim casa, aigua potable, neveres, el rebost més o menys ple... I estem angoixats, dins d'un món còmode. Però què vol dir confinar allà? I més a les capitals, com Yaoundé, on hi ha barris que són miserables barraques. La gent viu al carrer perquè a les cases no s'hi pot viure. Què vol dir confinar la gent en tres miserables metres quadrats? Sí que és veritat que a N'Djamena i a Blangoua fa molta calor i això ho frena, diuen. Però a la zona equatorial ja no fa tanta calor.

A nivell d'atenció sanitària bàsica, si algú necessita cures intenses, què es trobarà?

La sanitat pública a la zona és molt deficient. Va passar al Txad que van confinar una gent a l'hospital important de N'Djamena. Els hospitals allà no tenen llençols, ni habitacions, tot està molt brut... Un europeu en un hospital seu? La gent no sap el que és això. Quan aquests blancs s'ho van trobar, els van obligar a marxar a un hotel. El drama gran -i penso en el Camerun- és que no saben què hi ha. Com ho saps? Si no ho sabem aquí perquè no tothom es fa la prova, molts ho pressuposen amb

els símptomes. Allà que no hi ha ni el O61, que molts dels metges són infermers...

Des d'Uganda, en Sergi d'Assís, monjo de Montserrat, escrivia sobre com afrontarien allí l'arribada del coronavirus, en societats més exposades a la incertesa. A Europa hem viscut el gran xoc emocional d'aparcar projectes a llarg termini...

Al Camerun he vist que no hi ha perspectives de futur. He detectat aquesta vegada, més que en altres ocasions, un cert pessimisme de la vida... Tot i que hi ha una certa evolució positiva: la part de Camerun on toca el tema de Boko Haram, està com aturat. I el que a mi em fa molta por ara amb el coronavirus és més pobresa sobre pobresa. El que fa por al Camerun és misèria sobre misèria. Els mercats són la vida allà: gent que compra, gent que ven, gent que es mou... Si els tanquen, hi haurà més gana.

A les zones que visiteu, la dieta pot ser repetitiva i extremadament senzilla, però un plat a taula fins ara molts el tenien... La gent es morirà de gana?

És difícil de dir amb la perspectiva d'un viatge i d'una estada tan curta. Però si tot queda bloquejat per aquest virus i el comerç i tot es tanca, el panorama no és gaire esperançador. Aquí a Santa Coloma ja està passant, amb molta gent que viu al dia, que ho està passant fatal. Allà que molta més gent viu al dia, encara pitjor.

Amb el seguiment de l'ONG Makary Blangoua va visitar el Camerun fa cosa d'un any i va decidir tornar-hi acompanyat. Què heu trobat aquesta vegada?

El viatge va tenir dues parts. La primera part del viatge, al Camerun, va ser molt rica, amb moltes experiències, vam parlar amb moltíssima gent. La segona part, al Txad, és quan ens van enganxar les mesures de confinament.

Al Txad, l'avió que venia de París i que havíeu d'agafar de tornada, ja no va sortir...

Van tancar l'aeroport i ens vam quedar allà nou dies, al **Centre d'Accollida de Kabalaye**, fins que van obrir un vol militar. A l'arribar a N'Djamena ens van fer control de temperatura i unes quantes preguntes. I vam passar tots. Una setmana

després, automàticament, tothom que arribava de França els posaven en quarantena. A la primera part del viatge, ningú parlava d'aquest tema. El confinament aquí va ser el dia que tornàvem nosaltres. La setmana que vam quedar atrapats, a N'Djamena, com que érem blancs, la gent canviava de vorera i algú que et deia "blanc, coronavirus". Ens va agafar por i vam fer un autoconfinament.

Què vau visitar, al Camerun?

A Blangoua i Makary vam trobar les escoles plenes, les missions molt actives. Vam estar a escoles de Kousseri i aquesta vegada vam baixar a Maroua, a Muda. Però la creu d'aquest viatge ha estat que Boko Haram està més actiu del que jo pensava. La carretera de Maroua a Kousseri [de nord a sud] està destrossada. Es veu algun poblat cremat i molts desplaçats. Aquest any hi ha hagut moltes inundacions i hi ha qui s'ha desplaçat primer per les inundacions i després per Boko Haram, que hi actua de tant en tant. El mapa és dur: abans hi havia mercats, hi havia vida, ara està tot mort. Aquella carretera és frontera amb Nigèria, i és una zona molt tocada. Hi ha atemptats molt

freqüents. Vam fer la carretera amb escorta militar.

I per desplaçar-vos dins del país, no sempre us ha fet falta...

Hi havia viatjat dues vegades els últims anys i portàvem dos soldats, només per anar de la zona de Kousseri en amunt. Però aquesta vegada portàvem un jeep al principi, al llac a Blaram anàvem amb dues barques plenes de militars. I després a Kousseri dos jeeps plens de soldats. Una mica massa... Èrem sis blancs. A tants estrangers no hi estan acostumats.

Ho veuen com una exposició innecessària?

Nosaltres vam fer el viatge perquè el van autoritzar. Tot allò ara està considerada zona de conflicte. Els militars ens van dir que això d'acompanyar-nos s'ho agafaven com un exercici. A Blangoua i Makary s'hi està bé, no tens sensació d'inseguretat. A Blaram hi ha una de les escoles on van atacar, a tocar del llac Txad. Acostumen a ser bandits, que ataquen per robar menjar, però l'última vegada van matar gent i Blaram es va buidar el mes de febrer. Quan hi vam estar,

just la gent tornava a viure-hi, però amb una certa por i inseguretat. Així ho explicaven amb la reunió que vam tenir amb la gent del poble.

A l'hotel on vam estar a Kousseri teníem dos gendarmes vigilant a la porta. Amb Boko Haram tot ha canviat. Tot està més pobre. Tot el transport de camions de Nigèria cap allà s'ha acabat, que és el que donava vida. El motor de la regió ha sigut el comerç i ara aquest motor està molt aturat.

Un dels objectius del viatge és visitar les escoles i instituts als que doneu suport des de l'ONG. Quins centres funcionen ara mateix?

Amb el coronavirus les escoles i instituts han tancat. No els ha arribat el virus, però tot va molt a poc a poc. Amb la nostra visita vam veure les escoles pleníssimes. Hi hem anat dues persones de la parròquia de Parròquia de Santa Maria de la Geltrú, del grup de solidaritat Fem Pous; de l'ONG la **Viqui**, la secretària, i el **Toni**, del **Col·legi Singuerlín**, d'inspiració cristiana, que volen col·laborar amb el Camerun. La part bona és que totes les escoles les porten els africans. El director de l'escola de Blaram és excel·lent, per

exemple. L'escola de Kousseri funciona molt bé, tenen 1.500 alumnes i l'institut nou que estem construint. A Makary no hi ha escoles, sols la parròquia. A Blangoua hi ha l'escola amb 400 alumnes i el **Cefavihar** amb un centenar d'alumnes. A Blaram, l'escola que va atacar Boko Haram, ha passat de vuitanta a quasi quatre-cents alumnes, està pleníssima, a rebentar. I a Maroua vam visitar l'associació de diàleg interreligiós que porta l'Antonio, un missioner.

A què es dedica exactament?

Fa una gran feina de desmuntar aquests discursos que volen enfrontar cristians i musulmans. I també fan sensibilització, des del món religiós, capellans i pastors, fan campanyes de vacunació, d'anar a la maternitat per parir, d'escolaritzar els nens i també les nenes. De fet, una de les coses maques és que hi ha moltes nenes a escola. L'escolaritat està molt elevada, estan plenes les escoles. L'orfenat de Muda està ple: hi ha setanta nadons de mares que han mort; els cuiden un temps fins que la mateixa família els recupera. A Yagoua vam visitar una granja escola molt gran, amb porcs, cabres, cavalls, on fan cursos d'agricultura. Hi ha un museu etno-

gràfic. I l'escola de Yagoua, amb una mica més de mil alumnes. Això és el que vam veure.

Com ha estat la tornada?

Psicològicament, per mi va ser molt dur, vaig arribar esgotat. La primera part, amb Boko Haram, va ser dura. La carretera de Maroua està destrossada, l'asfalt s'ha anat trencant. I això ens va obligar a seguir les pistes paral·leles que es fan durant l'estació seca. Però vam saber que en aquestes pistes, que estan molt millor, hi havia posat mines. I feia dos dies que hi va esclatar un camió. Per evitar-nos el perill, vam anar per la del mig. També amb tants militars al nostre voltant, vaig acumular molta tensió interior. Quan vam arribar al Txad va començar l'altra pel·lícula.

Vaig passar molta tensió perquè portava un grup de gent que ja havien de ser de tornada i la cosa s'allargava. Tot el dia esperant. Trucades cada dia a l'ambaixada francesa, al cònsol espanyol.... Ningú sabia res. De tornada vaig passar uns dies com *grogui*, com un radiador que s'ha escalfat... I va coincidir amb la Setmana Santa, i començar a fer missa cada dia per streaming.

Hem muntat el wifi a l'església, que no en teníem. A les **misses per Facebook** també nomenem els difunts i els dediquem les pregàries. Aquest diumenge passat la vam fer per onze difunts. Ara encara tinc pendent la feina de

redactar informes i omplir papers del viatge. Va ser arribar del Camerun i trobar aquesta nova realitat que se'ns ha menjat.

LAURA MOR -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

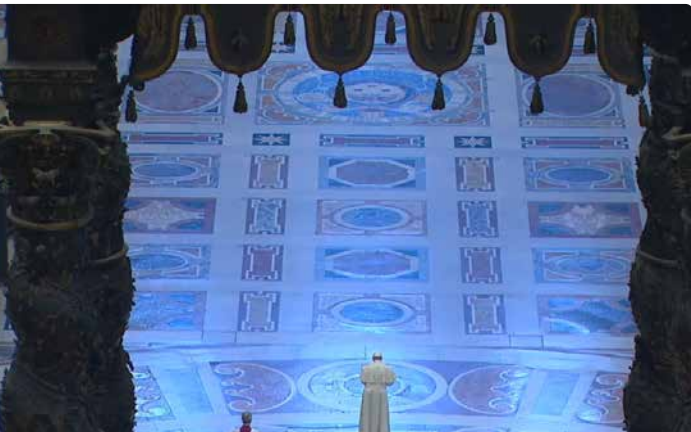

Bona Pasqua des de Maristes: "Avui surt el sol, independentment de l'astre"

Diumenge de Pasqua, diumenge de Resurrecció, diumenge de ressaca de les vetlles pasquals de moltes pasqües arreu del món. I també, tot i que des de casa, diumenge d'alegria i goig per aquells qui creuen que Jesús ha ressuscitat. Finalitzem la Pasqua des de casa avui des de la Pasqua de les Avellanes, la Pasqua Marista, que any rere any convoca molts joves i adults a participar-hi, i que enguany **s'ha reconvertit en format audiovisual i tecnològic** amb motiu de la pandèmia de la Covid-19.

El marista **Manel Martín**, de l'Equip de Pastoral de Maristes, fa memòria d'un article del teòleg **Ramon Prat** de fa uns dies titulat '**Sortirà el sol**'. Martín afirma que avui "surt el sol, independentment de l'astre". I surt el sol perquè avui sentim "que Jesús és a prop nostre, perquè la vida està per sobre de les dificultats i per sobre de la mort". El germà marista reconeix que amb la resurrecció de Jesús es parla d'un nou ordre per a la humanitat. Un nou ordre en què existeixi "la pau, la justícia, l'amor i la llibertat per a tothom". En definitiva, avui toca "fer palès que Déu està entre nosaltres, en la meua vida, en la teua, arreu".

Francesc Urbi et Orbi: “No és temps per a la indiferència ni l'egoisme”

“Les paraules que realment volem escoltar en aquest temps no són indiferència, egoisme, divisió i oblit. Volem confinar-les per sempre! Aquestes paraules sembla que prevalen quan en nosaltres triomfa la por i la mort. És a dir, quan no deixem que sigui el Senyor Jesús qui triomfi en el nostre cor i en la nostra vida. Que Ell, que ja va vèncer la mort obrint-nos el camí de la salvació eterna, dissipï les tenebres de la nostra pobra humanitat i ens introdueixi en el seu dia gloriós que no coneix l'ocàs”.

Així ha acabat el papa **Francesc** el **missatge** de Pasqua i la **benedicció** Urbi et Orbi d'aquest diumenge de Pasqua al matí. En una inusual

Basílica de Sant Pere buida en lloc del balcó central de la façana de la Basílica amb una plaça de Sant Pere plena.

El missatge del papa, a partir de la mirada en el Ressuscitat que “cura les ferides de la humanitat desolada”, ha recordat especialment els malalts, personal sanitari, la gent gran sola, els que han mort i les seves famílies.

En una recorregut per les incerteses que genera la pandèmia del coronavirus arreu del món, el Papa ha convidat al dirigents polítics i social a la recerca del bé comú de tots els ciutadans “per permetre que tots puguin tenir una vida

digna". I que tothom es comprometi a favor dels més febles: "Aquest no és el temps de la indiferència, perquè el món sencer està patint i ha d'estar unit per afrontar la pandèmia. Que Jesús ressuscitat concedeixi esperança a tots els pobres, als qui viuen a les perifèries, als pròfugs i als que no tenen una llar. Que aquests germans i germanes més febles, que habiten a les ciutats i perifèries de cada racó de món, no se sentin sols".

La família europea

En l'àmbit internacional, ha dit que la situació demana que "es relaxin més les sancions internacionals dels països afectats, que els impedeixen oferir als propis ciutadans una ajuda adequada". I que es redueix o condoni el deute extern "que pesa en els pressupostos d'aquells més pobres".

Francesc s'ha adreçat directament als països europeus perquè actuïn amb unitat i solidaritat entre ells. Ha recordat que "després de la Segona Guerra Mundial, aquest continent es va poder aixecar gràcies a un esperit concret de solidaritat que li va permetre superar les

rivalitats del passat. És més urgent que mai, sobretot en les circumstàncies actuals, que aquestes rivalitats no tornin a prendre força". Ha parlat d'Europa com "d'una sola família": "Avui la Unió Europea afronta una repte històric, del qual dependrà no només el seu futur, sinó el de tot el món. No perdeu l'oportunitat de donar més proves de solidaritat, fins i tot recorrent a solucions innovadores. L'alternativa és només l'egoisme d'interessos particulars i la temptació de tornar al passat, amb el risc de provar severament la convivència i el desenvolupament pacífics de les properes generacions".

Francesc ha renovat la crida a finalitzar immediatament totes les guerres i el comerç d'armes: "No és aquest el moment de seguir fabricant i venent armes, gastant elevades quantitats de diners que podrien fer-se servir per tenir cura de persones i salvar vides". I s'ha referit a llocs concrets Síria, Iemen, Iraq, Líban, Terra Santa, Ucraïna, el terrorisme a l'Àfrica o les crisis humanitàries com la dels refugiats a diversos continents i a les fronteres europees.

La festa de la confiança

PER JOSEP LLUNELL
A LES HOMILIES A SANT FELIP NERI

La confiança és una paraula humil, senzilla, planera, natural. Però, és al mateix temps una de les més essencials per a viure. **Sense confiança no hi ha amor, no hi ha fe, no hi ha vida, no hi ha futur.**

Sense confiança, construïm sols, aïllats, en una espècie de túnel construït amb els nostres problemes, angoixes, inquietuds i temences, complexes i depressions. A vegades, hom oblida **que la Pasqua és, abans que res, la gran festa de la confiança.**

Ara sí que sabem en mans de qui estem. La nostra vida, creada per Déu amb l'amor infinit, no

es perd en la mort perquè tots estem englobats en el Misteri de la Resurrecció de Crist.

No hi ha ningú en el món que no estigui inclòs en aquest destí últim de vida plena i feliç, de vida eterna. **En el fons, tots els nostres temors i angoixes provenen de l'angoixa davant la mort.** Tenim por: por al dolor, por a la senectut, por a la desgràcia, por a la incertesa, por a la soledat.

Ens agafem a tot el que ens pugui donar algun tipus de seguretat, de consistència, de felicitat. Projectem sobre els altres la nostra angoixa mirant de sobresortir i dominar. Lluitem per a tenir alguna cosa o per a ser algú.

La festa de la Pasqua ens convida a reemplaçar l'angoixa de la mort per la certesa de la Resurrecció. Si Crist a ressuscitat, la mort no té l'última paraula. Podem viure en la confiança. Podem esperar més enllà de la mort. Podem avançar: sense caure en la tristesa de la senectut irremeiable, sense caure ni enfonsar-nos en la soledat i el pessimisme, sense aferrar-nos al consumisme, a les drogues, a l'erotisme i a tantes altres formes d'oblit i d'evasió. **Viure des d'aquesta confiança no és deixar de ser lúcid.** Sentim en la nostra pròpia carn la fragilitat, el patiment, la malaltia. Sembla que la mort ens amenaça per tots cantons. La fam i l'horror de la guerra destrueixen poblacions senceres. Continuen vives la tortura, la crueltat, l'extermini, les dictadures i els abusos.

La confiança en la victòria final de la vida no ens torna insensibles. Al contrari: ens fa patir i compartir amb més profunditat i cruesa les desgràcies i patiments de la gent. Portem dins

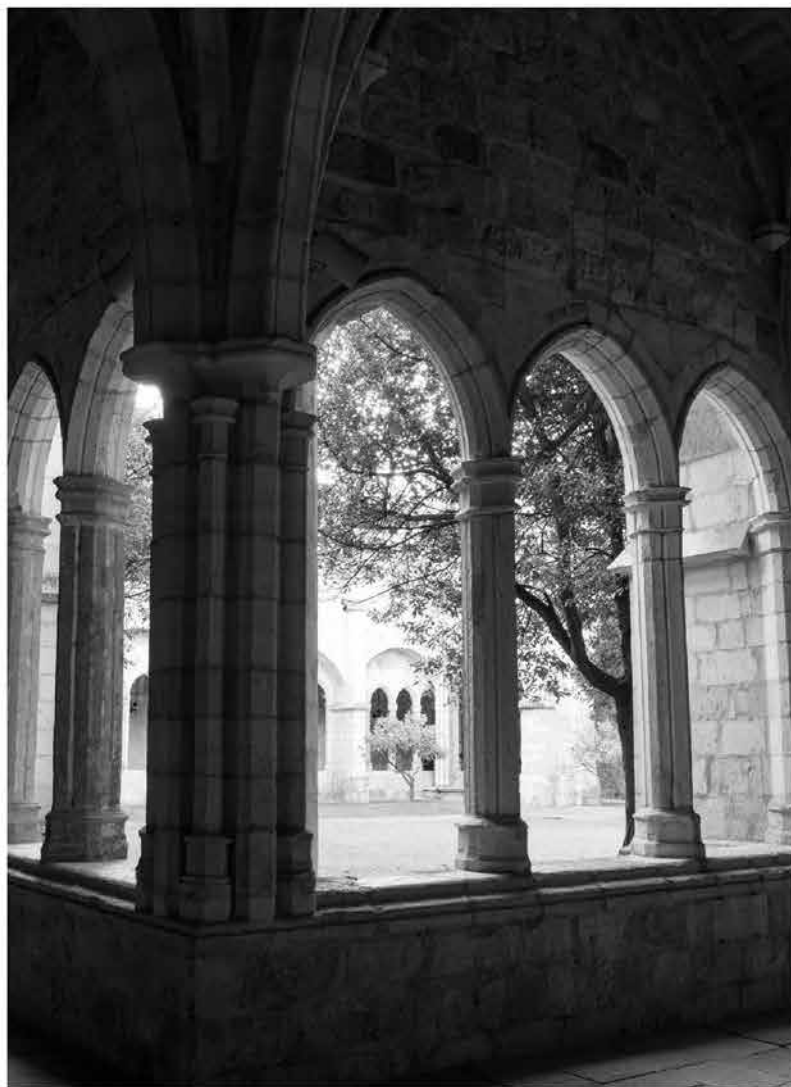
del nostre cor de creients l'alegria de la Resurrecció, però precisament per això, ens enfrontem a tanta insensatesa que arrenca la dignitat, l'alegria i la vida a les persones i més encara a les persones innocents.

En el misteri de la Resurrecció de Jesucrist hi tenim la solució del que tot el món durant totes les generacions ha viscut com l'anhel suprem del més i millor que es pot posseir, és a dir: la realitat més valuosa i esperançadora que totes les riqueses i que tots els poders d'aquest pobre món.

Quina és l'aspiració Suprema de la persona humana? És viure i viure feliç. La resposta plena a aquesta aspiració Suprema es concreta i es fa tangible en Jesús Ressuscitat.

Pasqua de Resurrecció
Barcelona, 12 d'abril de 2020

JOSEP LLUNELL -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Sabadell Institucions Religioses

Una atenció personalitzada orientada al carisma i a la missió de les institucions.

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent, productes i serveis adaptats a les seves activitats econòmiques, col·legis, residències, hospitals, fundacions, i també per als seus empleats i familiars.

Perquè disposem de més de 40 anys d'experiència treballant amb les institucions religioses i adaptant-nos a les seves necessitats.

Un gestor especialitzat serà al seu costat per ajudar-los en totes les seves necessitats financeres i en la gestió del seu dia a dia.

Més informació a
www.bancsabadell.com/institucionsreligioses

B Sabadell
Ser on siguis

La Resurrecció no s'entén

**PER RAMON BASSAS
A ROBA ESTESA**

La Resurrecció no s'entén. Fa uns mesos, en el tram que anava d'un cafè al bar a una reunió, una noia vint anys més jove que jo em va preguntar (suposo que a falta de cap altre catòlic a mà) si realment creia que Jesús havia ressuscitat. Havia anat a veure una pel·lícula (no en recordo el nom), en la qual el Vaticà mirava d'impedir la difusió de la troballa dels ossos de Jesús de Natzaret "perquè allò significaria que la resurrecció és mentida". "Bé", vaig respondre maldestrament, "encara que trobessin aquests ossos creuria en la Resurrecció. Per dues raons", vaig continuar, "perquè la clau del relat de la Resurrecció és la pregunta '¿per què busqueu entre els morts aquell qui viu?' (Lc 24, 5); l'objecte del

cristianisme és la vida i no la mort". Just abans d'arribar encara li vaig donar una altra segona raó. "A l'univers lingüístic del segle I hi havia resurreccions i miracles, o sigui, coses que la gent atribuïa a la resurrecció o a un miracle, de la mateixa manera que ara parlem d'*energies positives* d'una manera que al segle XXII ningú no entendreà. La millor manera d'enfrontar-se a la Resurrecció al segle XXI és com a un símbol, un símbol que la vida és el que compta per damunt de tot."

No sé si va quedar satisfeta i, sobretot, no sé si em vaig acabar d'expressar bé. La Resurrecció, la de Jesús i la que ens espera, no s'acaba en el

llenguatge simbòlic, és el centre del cristianisme, de fet, i determina la nostra esperança. Sobretot quan veiem un món com el que tenim, ple de misèries i d'injustícia, de morts d'inno-cents a mans de genocides que moren al llit. No sabem com, no, però en tenim l'esperança, que traduïm fent el possible en aquesta vida que tenim (no "entre els morts") perquè esdevingui més justa.

Però la Resurrecció no s'entén. No només la noia d'aquell dia, sinó tota la seva generació i diria que també els més grans, com jo almenys. Tampoc és que l'entenguessin massa, m'imagino, els que, segons l'Evangeli, la van viure. Potser no s'ha d'entendre, com tot allò que no veiem però creiem. ¿S'ha d'entendre, de fet, que és millor un món més just? Bé, a Tomàs li va fer falta, com a molts de nosaltres, tocar les nafres (Jn 20, 19-29). Però hem de reconèixer, com li deia a la meva amiga, que tenim un problema greu de llenguatge, i no només per entendre el llegat cristià, sinó allò que se'n diu "el transcendent", el que va més enllà de nosaltres, de les nostres coordenades (coordenades vitals que un petitíssim virus acaba de demostrar tan febles, sigui dit de pas).

Com ens entendrem?

Davant d'aquest problema, l'home contemporani no acceptarà de cap manera un retorn premodern que atribueixi capacitats màgiques a una mena de Déu-amic invisible al qual només cal invocar. De fet, la tradició jueva ja havia descobert que la cosa no anava per aquí, per això la Bíblia és plena de laments, de demanar explicacions, dels "*Eli, Eli, lema sabactani*" que fins i tot Jesús pronuncia just abans de morir. Ep, ni a Déu, ni a la Ideologia, ni a la Ciència, ni a cap de les construccions de sentit, potser més passables actualment. També són l'opi del poble. No, la cosa va més de metges que de xamans, més de ciència que de rituals, més de *carn* que de conceptes.

D'altra banda, l'esforç d'actualització i racionalització de la fe que va emprendre la teologia cristiana moderna, que té el Concili Vaticà II com a fita, que es basa més en "el que vol dir" que no en l'experiència, ja hem vist que queda insuficient. Em serveix per sortir del pas cinc minuts entre un cafè i una reunió, però el món d'avui, com Tomàs, necessita i desitja l'experiència.

Els malalts de la UCI

Amb la crisi que estem vivint hi ha alguns indicis. L'altre dia veia un vídeo dels treballadors de l'Hospital de Mataró fent un minut de silenci pels pacients morts pel coronavirus, just els dies que estan donant força altes, que celebren aplaudint. L'Eduard Sala, de Càritas, era més explícit a Twitter quan anunciava la recuperació del seu germà, després de 14 dies a l'UCI: "La resurrecció deu ser això", va escriure. Efectivament, al límit entre la vida i la mort descobrim també el límit entre la vida diguem-ne *mundana* i la vida plena que voldríem per tothom, començant pels que més ens estimem. Quan n'escarrapem un tros, ho celebrem com la millor de les victòries. I quan no ens en sortim, necessitem aquest silenci, aquest espai, aquesta invitació al que hi ha "més enllà" de les nostres possibilitats que, si ens hi posem bé, hi entra a habitar aquesta esperança de la qual parlava. I això, certament, s'ha d'experimentar.

La *feina* dels cristians consisteix en acompanyar i compartir aquesta experiència. Per fer-ho ens calen paraules, com deia Lluís Duch, emparaular-ho. ¿Ho sabrem fer? ¿Ens fem entendre? Per

cert, aquests dies he rellegit *Jesucrist, el nostre contemporani*, un llibre on Duch hi va incloure les conferències de Setmana Santa que va fer a Montserrat fa vint anys. Va molt la pena i us el recomano. Duch insisteix que el relat de la vida, la mort i la resurrecció de Jesús no és una rememoració sinó quelcom que està succeint ara mateix, i que està passant per a cadascú de nosaltres, que el fem present en la nostra vida quotidiana. Que mor i ressuscita no *per* a nosaltres, sinó *en* nosaltres. I també la Resurrecció és això, com ho

és l'Encarnació: és entre nosaltres i en la nostra vida, en el rostre dels altres (avui, com mai, els malalts de les nostres UCIs, per exemple), on l'hem de veure. On podrem tocar les nafres. I de l'únic lloc on pot sortir una vida nova per a la qual fem silenci, aplaudim o plorem d'alegria quan aquell que donàvem per mort *ara viu*.

Bona Pasqua.

RAMON BASSAS -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Planellas demana que els presos amb permisos facin el confinament a casa i crida a la solidaritat

Dues peticions de l'arquebisbe de Tarragona, **Joan Planellas**, en l'ofici Divendres Sant a la Catedral de Tarragona. Que "es permeti a tots els presos i preses, que ja gaudeixen de permisos per sortir de la presó, que puguin passar el que resta de confinament a les seves llars amb la família". I que "el govern, les entitats socials, i els homes i dones de bona voluntat, trobem els camins més idonis per exercir solidaritat".

Com tots els oficis d'aquesta Setmana Santa, l'arquebisbe Planellas ha presidit la celebració de la passió i mort de Jesús en una capella de la Catedral de Tarragona, que s'ha pogut seguir per les **xarxes socials** i la televisió local.

Planellas ha explicat que el Divendres Sant l'Església cada any prega contra "la fam i la misèria" i "pels empresonats i pels perseguits, pels qui són tractats injustament pels homes, pels emigrants, pels exiliats", "pels moribunds i per tots els qui sofreixen".

En aquest context, s'ha unit a les referències que aquests dies ha fet el papa **Francesc** recordant "el deure que tenen els governants de vetllar per la salut dels qui es troben reclosos a les presons". Concretament, en l'**Àngelus** del 29 de març, el papa va donar suport a l'**informe** de la Comissió de Drets Humans de Nacions Unides de **Michelle Bachelet** en el qual

demanava l'alliberament temporal dels presos més vulnerables i per causes menors o polítiques. El papa va fer "una crida a les autoritats perquè siguin sensibles davant aquest greu problema i prenguin les mesures necessàries per evitar futures tragèdies". També aquest **dilluns** el papa Francesc va recordar el deure que tenen els governants de vetllar per la salut dels qui es troben reclosos a les presons. Per Planellas, "durant el període d'estat d'alarma, amb un gest de generositat, d'humilitat i d'humanitat" s'hauria de permetre a tots els presos que ja tenen permisos passar el confinament a casa.

En la celebració de la Passió del Senyor, la més austera de l'any litúrgic, s'hi ha afegit aquest any la pregària "per tots els qui pateixen les conseqüències de l'epidèmia actual: que Déu Pare concedeixi salut als malalts, fortalesa al personal sanitari, consol a les famílies i la salvació a totes les víctimes que han mort".

Compartir és de justícia

Per respondre a la "pregària davant el clam i les angoixes de tots els homes i per totes les seves necessitats", Planellas també ha demanat que la solidaritat marqui aquest moments i la sortida a la crisi. "Tota veu solidària haurà de convertir-se en un agulló constant per a nosaltres durant els temps que ens venen" i és "una veu que no pot parar fins que hagi tocat totes les consciències". Aquest ha de ser el referent dels governs i dels agents socials, inclosa l'Església, perquè "compartir no és tan sols quelcom desitjable, sinó que és de justícia".

L'homilia de l'arquebisbe Planellas ha explicat com la mort de Jesús en la creu mostra que "Déu no és aliè a la nostra història" i que "s'ha apropat i ha experimentat el que és sofrir, plorar i morir" com molts estan experimentant en la pandèmia del coronavirus. "En ell veiem com concentrat tot el dolor de la història, en ell

es troben representats tots els que han patit i continuen patint: els oprimits, els innocents maltractats, els que no han tingut sort a la vida, els que no han pogut gaudir de la vida, els crucificats de mil i una formes", ha dit.

Joan Planellas és un dels bisbes catalans que han visitat el líders sobiranistes a la presó com ho han fet els bisbes de Girona, **Francesc Pardo**, de Vic, **Romà Casanova**, i de Solsona, **Xavier Novell**. Els oficis de dijous i divendres sant tenen sempre molt present la realitat dels presos i condemnats. El papa Francesc ho visualitza cada any celebrant el rentament de peus a les presons i aquest any ha encarregat les **meditacions** del Via Crucis a diverses persones empresonades.

Trobareu aquí l'**homilia sencera** de l'arquebisbe Joan Planellas.

El claretí Josep Maria Abella, nomenat bisbe de Fukuoka al Japó

“La vida no deixa de donar-nos ensurts. El dimarts sant em va telefonar el Nunci dient que el Papa **Francesc** m’enviava a Fukuoka com a bisbe d’aquella diòcesi”. Així explica el bisbe claretí **Josep Maria Abella** la sorpresa amb què va rebre l’anunci que aquest dimarts ha fet públic el Vaticà. El papa Francesc l’ha **nomenat** bisbe de la diòcesi de Fukuoka, al sud-oest del Japó. Abella ha servit la diòcesi d’Osaka com a bisbe auxiliar des de juny de 2018. El claretí té previst traslladar-se a la nova destinació tan aviat com s’aixequin les restriccions de mobilitat pel coronavirus.

CLARETIANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Papa demana un salari universal per als exclosos

“Vostès, treballadors informals, independents o de l’economia popular, no tenen un salari estable per resistir aquest moment”, escriu el **Papa Francesc** en una carta. El defineix com “un exèrcit sense més arma que la solidaritat, l’esperança i el sentit de la comunitat que creix en aquests dies en què ningú se salva sol”. En el dia de Pasqua, el papa Francesc envia un missatge als “germans i germanes dels moviments i organitzacions populars”. Un exèrcit sense més arma que la solidaritat, l’esperança i el sentit de comunitat que creix en aquests dies.

VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Afers Religiosos publica una guia sobre el coronavirus i l'àmbit religiós

Les pasqües cristianes, jueva o l’inici del Ramadà són algunes de les festes religioses que tenen lloc al llarg del mes d’abril d’aquest any. La pandèmia del coronavirus altera també la vida comunitària de les religions. Una dimensió fonamental en les celebracions, a la vegada que ha vist com **augmenta la solidaritat** cap a tots els afectats. La Direcció General d’Afers Religiosos ha publicat una guia sobre l’afectació de la pandèmia del **coronavirus en l’àmbit religiós** que explica algunes qüestions importants de festivitats, celebracions i l’àmbit funerari.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Destriar el gra de la palla

**PER MONTSE CASTELLÀ
A ESPIRITUALS ARA I AQUÍ**

Actualment estem immersos en un canvi profund de paradigmes, passant d'una visió fragmentària i jeràrquica a una visió circular, holística i integradora de la realitat, en la qual tot està interrelacionat i és interdependent. Com alguns diuen, més que una època de canvi es tracta d'un canvi època. Ara, potser més que mai, aquesta realitat es fa palesa i ens crida urgentment a abraçar-la.

En aquest context, la majoria de tradicions religioses es veuen abocades a haver d'afrontar aquesta nova etapa de l'evolució de la consciència humana. Això pot representar grans reptes, doncs perquè una tradició religiosa es man-

tingui viva, i segueixi sent font de inspiració, ha de ser flexible i capaç d'adaptar-se a l'època en que es troba. Hi ha d'haver una disposició de transformar el que és cultural i de preservar el que és essencial, destriar el gra de la palla.

Un dels aspectes culturals que més cal tenir en compte en la reconstrucció de les religions és el fet que la majoria d'elles s'han originat sota la influència d'un context sociocultural fortament patriarcal: els homes al centre i les dones, així com la natura, a la perifèria. En conseqüència, tant la interpretació de les religions, com la major part de la documentació historiogràfica existent, tant occidental com oriental, està fona-

mentada en una visió androcèntrica. Els textos i litúrgies han estat escrits per homes i dirigits a homes; qualsevol referència a les dones sol ser com a objecte i no pas com a subjecte. Per tant, la seva visió i experiència ha estat, en gran mesura, exclosa i silenciada des de sempre.

En aquest sentit, cal destacar el valuós treball de reconstrucció que porten a terme les teòlogues feministes cristianes des de fa dècades, i que constitueix un referent inspirador per a moltes altres tradicions. No obstant, el fet que les dones hagin estat sempre relegades a la perifèria del poder pot generar el perill que la seva aportació també es mantingui al marge, sense possibilitat de ser integrada, i per tant no es produeixi un canvi real. Per aquest motiu, és important que els homes assumeixin la seva part de responsabilitat en la cocreació d'un model més ampli, inclusiu de gènere i, si més no, que es comprometin a respectar els drets fonamentals de les dones com a ésser humans.

Pel que fa a la preservació i transmissió del que realment és essencial només cal que tornem als orígens de les religions, que abracem el llegat de saviesa de les tradicions més antigues de

la humanitat. Aquesta percepció més àmplia de la realitat -inclusiva, integradora, interdependent i holística- que actualment requereix impregnar tots els àmbits de la societat, la trobem en les religions oceàniques del taoisme, hinduisme i budisme però també en la dimensió mística i espiritual de les tradicions teistes com el cristianisme, el judaisme i l'islam, així com en les cultures indígenes.

Separar el gra de la palla requereix la humilitat de reconèixer que els embolcalls imprescindibles durant una època deixen de ser-ho en una altra. Ara cal despullar-se, desaferrar-se de tot allò que potser ha vertebrat la teva experiència i t'ha permès tenir una identitat. Però recordem que les tradicions espirituals no són sinó mitjans per reconèixer allò que realment som, i la nostra veritable naturalesa no és la identitat religiosa. Només arribant al cor de les tradicions religioses podrem trobar el vertader tresor que ens aporten. La palla ha servit per protegir el gra, per nodrir-lo, però arribat el moment de maduresa, s'ha de deixar que germini.

Budisme davant el coronavirus: "No deixem que la por a la mort aturi la vida"

El Vesak és un dels dies més sagrats pels budistes, aquest any s'havia fixat a finals d'abril en el calendari occidental, donada la situació, quedarà cancel·lada tota festa. La comunitat budista accepta la situació, i aprofita el temps de confinament per meditar, per gaudir de la primavera, per sentir que tot està connectat; i per recordar que tant allò que provoca angoixa, com allò que provoca alegria, passa.

Alteracions en la pràctica

"El Vesak és una festa simbòlica per nosaltres, recordem tres fets importants: el naixement físic del buda, la il·luminació, i el Paranirvana, és

a dir quan mor i la seva consciència es reintegra al Nirvana... si no fos pel confinament, faríem una jornada que aplegués els diferents centres budistes que hi ha a Catalunya, això ens fa sentir que formem part d'una gran família", explica **Josep Aponte**, president de la **Coordinadora Catalana d'Entitats Budistes (CCEB)**.

A més a més de la seva pràctica, queda alterat també l'acompanyament durant el procés de la mort, ja que, com descriu **Montse Castellà**, vicepresidenta de la CCEB, per als budistes és important que no es manipuli el cos del difunt després de la mort clínica durant un temps, que pot anar des d'unes hores fins a tres dies, depe-

ment de les circumstàncies, “respectar aquests aspectes, actualment, podria ser inviable”.

Vida quotidiana

El dia a dia també s’ha vist afectat, Aponte afirma que tothom està fent activitats en línia, tant és així que hi ha plataformes que s’han vist obligades a reduir qualitat per donar cabuda a tots els missatges visuals, “el nostre costum és la pràctica individual, per això crec que encara que no puguem reunir-nos en grup, ho portem força bé, ara tenim l’ocasió perfecta per fer un retir d’interiorització”. Així i tot, la comunitat continua sent valuosa, i és per això que s’ofereixen sessions virtuals de meditació guiada, ensenyaments budistes i fins i tot tallers, “en aquests moments, hi ha molta consciència de la funció que té la comunitat, el sentit de pertinença és important, sentir-se part d’una comunitat... la comunitat, ben unida en moments difícils com ara, aporta grans beneficis, estan sorgint xarxes d’ajuda mútua que esperem que perdurin una vegada superada aquesta fase del coronavirus”, apunta Castellà.

Per altra banda, **Natàlia Barenys**, mestra zen

a **Dojo Zen Barcelona Kannon Centre Budista**, informa que en algun cas, els oficis religiosos, les meditacions regulars del temple, i els cants dels sutres, es continuen fent, respectant escrupolosament les mesures que demana l’article 11 del decret d’estat d’alarma del 14 de març: “Això és així, perquè ara, més que mai, les persones necessiten un espai per a la serenitat i la pau, i la funció d’un centre de culte és aquesta”.

La transitorietat

Barenys recomana mantenir la calma aquests dies: “No hem de tenir por, el pànic es produeix molt sovint quan hem perdut la consciència de la impermanència, prou que ho sabem que a la vida hem de passar malalties, envellir i finalment morir... però a vegades se’ns oblidada, sembla que no ho teníem previst... la realitat és que en qualsevol moment podem caure malalts, o tenir un accident, i morir, la malaltia, la vellesa i la mort formen part de la vida, com també l’alegria que ens fa l’arribada de la primavera, gaudim de l’arribada de la primavera, del silenci d’aquests dies, del cant dels ocells, no deixem que la por a la mort aturi la vida, això també passarà”.

Castellà coincideix i creu que el missatge essencial per aquests dies seria recordar que les situacions adverses en les quals ens trobem són reptes i oportunitats que tenim per cultivar el nostre potencial positiu i pel despertar de la consciència: “ara podem percebre, més clar que mai, el caràcter transitori de la vida”. Aponte afegeix que els budistes accepten el que viuen en aquell moment, saben que tot és impermanent, que tot està interconnectat, i que tot és producte de les nostres accions passades, “sabem que hi ha més vida després de la mort, no tenim por, estem tranquils, practiquem en paciència i en acceptació, prenem les precaucions físiques i mèdiques per sortir indemnes de la crisi, estimem la vida també, és clar, però acceptem la mort, hi ha un sutra que ens pot ajudar a tot això que és el **sutra del cor**”.

Un tot més gran

Una altra realitat que es revela clarament aquests dies, segons Castellà, és el fet que tots estem interrelacionats i que tot és interdependent: “tots formem part d’un tot més gran que és la Terra”. I aquesta sensació s’evidencia més quan “la llista d’activitats que podem fer s’ha

restringit considerablement... les que fem, les podem fer amb total consciència plena, per exemple, baixar les escombraries cada dia, o anar a comprar les verdures, caminar a poc a poc, atents a no topar amb ningú el carrer, a no tocar res innecessari... i això fa que percebem més comunió entre les persones, tothom és conscient, per força, que la malaltia i la mort són una cosa real, això ens uneix en el nostre destí com a éssers humans, ens fa més profunds, més forts mentalment, més savis, més solidaris", descriu Barenys.

D'aquest sentiment també neixen internacionals com la labor que estan duent a terme els **centres Dzongchen** de tot el món, des d'on s'estan elaborant materials sanitaris, com ara mascaretes que són enviades on faci falta.

Sobre la interdependència, Aponte explica que "tots els éssers estan immersos en una realitat incomprendible, invisible, fins i tot aquest virus... el món, amb el seu creixement demogrà-

fic accelerat, ha portat a les persones a sentir més cobdícia, a ser més egoistes, i en comptes d'utilitzar la força per ajudar a l'altre, per mirar a l'altre, la utilitzem per beneficiar-nos en detriment dels altres... i això d'alguna manera afecta la consciència al planeta, tothom va a la seva, fins i tot aquest virus que sembla no troba contenció".

Propostes i aprenentatges

Aponte pensa que a les persones els costarà canviar de manera de fer, a reiniciar als nostres privilegis, i que quan tot això s'acabi, tornarem a dinàmiques anteriors "ens recordem de santa Bàrbara quan plou, quan ja no plou desapareixen les reflexions, les emocions, hem viscut crisis molt més fortes que aquesta de les que podríem haver après molt, i tanmateix, reproduïm conflictes similars".

Amb tot, Barenys proposa integrar la salutació budista a la nostra vida: "nosaltres ens saludem

fent una reverència unint els palmells de les mans, en comptes de fer-se abraçades i petons, i aquest podria ser un bon mètode de precaució, que podríem adoptar d'ara endavant, també el silenci, evitar parlar de coses innecessàries", i conclou: "la situació d'emergència és una inestimable oportunitat per mirar cara a cara la realitat impermanent de la nostra existència, els moments difícils que estem passant, no són un obstacle, sinó una oportunitat per veure quina és la realitat de la nostra vida, més enllà de les il·lusions que teníem fa quatre dies, potser fa uns dies parlàvem amb algú, i ara ja no hi és; potser fa uns dies teníem uns plans, uns projectes, i ara ja no hi són; el dolor per la pèrdua, la visió brutal de la malaltia i la mort, ens obre els ulls a la realitat, que no ve, ni se'n va; ens podem abandonar completament a aquesta realitat, i recuperar la pau".

Els sikhs suspenen la festa d'any nou

El confinament ha aturat les celebracions de l'any nou dels sikhs. Processons i festes queden ajornades. La comunitat sikh creu que ha estat una mesura raonable, tenen com a prioritat la salut i no dubten en oferir a les autoritats públiques el seu suport.

Gurdev Singh Khalsa, membre de la comunitat sikh a Vic i participant del **Grup de Treball Estable de les Religions (GTER)**, afirma que la suspensió de les festes ha estat un moment de desànim: "A Vic s'ha anul·lat tot, portàvem molt de temps preparant la festa de l'any nou, decidint quina música tocaríem, quins cants faríem, quin menjar repartiríem, punt per punt, i l'aturada de tot això ha entristit a la comunitat, l'any nou és un moment on es fan regals, abraçades... però hem d'afrontar que ha coincidit amb el confinament, el temps passat ja no es recupera i potser podrem celebrar a l'agost, al setembre, a l'octubre, un cop hàgim passat tot això".

Gagandeep Singh Khalsa, membre de la comunitat sikh a Barcelona i participant de l'**Associació UNESCO pel diàleg interreligiós (AUDIR)**, hi coincideix i afegeix que a Barce-

lona també s'ha aturat tota activitat “però tal com estem ara, no surt fer una celebració, hi ha molta gent que està als hospitals o que ha perdut la vida... per respecte al poble, no hi ha ganes de fer festa”.

El primer és la salut com apunta **Hardev Singh Kaur**, membre de la comunitat sikh a Badalona, “reunir-nos en un moment com aquest només portaria a més contagis, i llavors la situació després de la festa seria encara més trista, a més a més, un sikh sap que cada dia s'ha de plantejar com un any nou, comencem de nou cada matí”.

La part positiva del confinament

Totes les gudwares han tancat, els sikhs entenen quina és la situació i es confinen per cooperar amb la humanitat. Gurdev comenta que quedar-se a casa és contribuir a que el virus s'aturi, tothom posa el seu gra de sorra, i tothom és en certa manera un heroi donat que protegeix la humanitat amb la seva acció. A més a més, Gagandeep observa que és un moment positiu per la natura, i per recordar la importància de portar una vida saludable. “El sikhisme

respecta molt els animals, és per això que no mengem carn, ni peix, ni ous... i ara que les persones estan confinades, hi ha cada vegada més ocells que piulen al carrer, això em fa pensar que els papers s'han intercanviat, ens podem parar a pensar com ens sentim confinats, i al mateix torn entendre que les ales d'un ocell serveixen per anar al cel, no per estar tancats.”

Gurdev descriu que hi ha tres punts a tenir en compte per aprofitar el màxim aquest confinament: “tenim temps per gaudir de la família i estar a prop de qui ens estima; tenim temps per treballar, escriure, fer art... per exemple, jo, que sóc estudiant de segon de batxillerat,estic preparant-me per aprovar la selectivitat; i finalment tenim temps per meditar.”

Hardev coincideix que aquest és un bon moment per aturar-se, per reflexionar, i per endinsar-se en un mateix, i també per recordar la importància de l'estalvi per afrontar dies com aquests que ens poden sobrevenir. Gagandeep afegeix que com ja va expressar en un **vídeo de l'AUDIR** “si no pots sortir fora, ara és un bon moment per endinsar-te en el teu interior, sembla que els humans valorem més el got buit que el

ple, però hauríem de fer al revés, hem de valorar el que tenim, per exemple si et trobes a casa, et pots recordar a tu mateix que no ets a l'UCI com altres moltes persones”.

Iniciatives davant la pandèmia

La comunitat sikh continua el seu culte, en algun cas via Skype, en altres consultant els canals de Facebook o bé accedint a pàgines web de l'estranger, com la de la **Seikh Rehat Maryada**. “Els missatges que donen els sacerdots aquests dies ens recorden que un sikh accepta l'ordre de l'univers, la situació que estem vivint, i que hem de ser forts, positius, solidaris. També es poden seguir pàgines com la de **Basics of Sikhi, Khalsa aid, United sikhs** on es pot llegir sobre la nostra intervenció a nivell internacional”, relata Gagandeep.

De forma presencial s'han fet accions puntuals, per exemple assistència a familiars i coneguts que necessiten de nosaltres per anar a fer la compra, o anar a la farmàcia. “Ara bé, no s'estan fent activitats de gran abast com a Nova York, on el mateix governador ha demanat a la comunitat sikh fer àpats per a les persones hospitalitza-

des, o per centres que es veuen col·lapsats com les residències d'avis i àvies. Tampoc s'estan desenvolupant altres iniciatives que em semblen interessants com la Caixa de Solidaritat a l'Índia que recull diners per donar suport als hospitals i crear nous centres per atendre persones afectades pel virus", indica Gurdev.

Així i tot, les autoritats ja han rebut comunicats dels sikhs oferint la seva ajuda, explica Gagandeep: "Els sikhs som una comunitat molt solidària, ens hem ofert a les autoritats públiques diverses vegades i ells saben que estem disponibles, ara mateix però el suport que es necessita és mè-

dic, assistencial; estem disposats per exemple a preparar àpats, crec que podríem abastir fins a 10.000 persones; les autoritats saben que poden comptar amb nosaltres arribat el punt."

Projecció

Tots estan d'acord que aquesta pandèmia ha de fer reflexionar sobre el fet que tots som iguals, tots som vulnerables, tots tenim una relació que ens uneix. "Això ha de servir per aprendre a ajudar-nos, per construir una societat cohesionada" expressa Gurdev, i Gagandeep subratlla: "Crec que aquesta situació ens ha fet obrir

els ulls, i ens farà canviar d'actitud després del confinament, tinc la sensació que hi ha massa confiança posada en la ciència, en la tecnologia, però ara és com un moment on es demostra que no funciona sempre".

Gurdev conclou "Catalunya ha viscut moltes coses en la seva història, i algunes molt més dures, som prou madurs per fer front a aquesta pandèmia i superar-la, aquesta és una experiència més, ens en sortirem, tot anirà bé i aviat podrem sortir al carrer".

LUCÍA MONTOBBIO -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Lleida i Tàrraga ofereixen parcel·les als cementiris per a enterraments musulmans
DS, 11/04/2020 | SEGRE

Catequesi i esplai, també a través de la pantalla
DLL, 13/04/2020 | DIARI DE GIRONA

La parròquia de Santa Anna es prepara per a la crisi social postconfinament
DC, 15/04/2020 | ARA

Un any després de l'incendi, la catedral de Notre-Dame segueix penjant d'un fil
DC, 15/04/2020 | ARA

El rector d'Igualada qüestiona la gestió de la pandèmia a les residències
DC, 15/04/2020 | REGIÓ 7

Sor Lucia: «Estem en una situació de postguerra. Hi ha gent que està passant gana»
DC, 15/04/2020 | REGIÓ 7

Cultura demana evitar el lleixiu per protegir el patrimoni cultural del coronavirus
DV, 17/04/2020 | LA VANGUARDIA

Omella diu que els béns de la Franja "han de tornar"
DV, 17/04/2020 | EL HERALDO

Salesians St. Vicenç
@Salesians_SVH

Bon dia!
Avui parlem de la paraula **#pasqua** com a trànsit però també com a passió. Podem pintar amb colors grisos o amb colors vius. En aquestes setmanes de **#confinament** busquem els més llampants. Aquí teniu un nou **#podcast**.
[salesians.cat/bons-dies/](https://www.salesians.cat/bons-dies/) **#ambTuSomU**

8:09 · 17 abr. 20 · Twitter Web App

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

Heu vist la mare i la filla?
#campanes **#artreligiós**
#Cerdanya **#bells** **#campana**

18:15 · 17 abr. 20 · Twitter for iPhone

Jesuites Catalunya
@jesuitescat

Aquesta setmana us proposem una imatge que parla de les primeres comunitats i que ens pot inspirar com viure ara el ser cristians i comunitat. Aquí trobareu el dibuix i les indicacions per acompanyar els infants:
pregaria.cat/un-dibuix-que...
#aCasaambDéu @JesuitesEdu
@FECC_Pastoral

17:40 · 16 abr. 20 · Hootsuite Inc.

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Emocionant, íntim, preciós... Ens hem sentit **#maristes** en comunió a la vetlla de la creu. Gràcies, @maristesenxarxa, per fer-ho possible. **#Pasquaacasa** **#Maristesacasa** @mavellanes

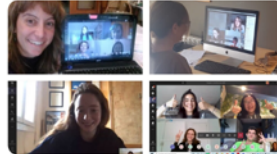

20:03 · 10 abr. 20 des de Barcelona, Espanya · Twitter for iPhone

La Salle Reus
@sallereus

Dimarts va començar un tercer trimestre atípic, però l'engranatge s'ha posat en marxa a la perfecció i les classes virtuals s'estan desenvolupant amb èxit

I si voleu saber quina és la nostra nova forma de treballar, us en donem tots els detalls: ow.ly/tJvv50zfQaH

8:55 · 17 abr. 20 · Hootsuite Inc.

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Les precioses escales de l'absis. Segons la simbologia de Gaudí, els helicoides representen el moviment ascensional que relaciona la terra amb el cel

[Autor dels vitralls: Joan Vila-Grau]

9:31 · 16 abr. 20 · Twitter Web App

OH Aragón-San Rafael
@OHSanJuandeDios

Los Jóvenes Migrados Solos atendidos en Sant Joan de Déu Terres de Lleida son un ejemplo de adaptación y de esperanza en estos momentos que estamos viviendo. Así nos lo demuestran a través de sus dibujos y con este fantástico vídeo: youtu.be/JLzWTm8684g **#COVID19** **#todoirabien**

10:06 · 17 abr. 20 · Twitter Web App

Pasqua Familiar de Vic
@PasquaVic

A casa, des dels més menuts fins als més grans, també es poden fer petits grans gestos d'amor! Ahir, Dijous Sant, vam començar de descobrir-ho preguntant amb un conte preciós! Avui a les 11 h continuarem.... **#pasqua2020** **#PasquaFamiliarAdultsVic**

10:56 · 10 abr. 20 · Twitter for iPhone

Papa Francesc
@PapaFrancesc

@Pontifex: **"#PreguemJunts** esdevindran mares i es pregunten: «En quin món viurà el meu fill?». Que el Senyor els doni coratge i la confiança que serà en un món certament diferent, però sempre un món que el Senyor estimarà molt"

17:22 · 17 abr. 20 · Twitter for iPhone

IQS Tech Factory
@IQSTechFactory

@LibreGuard crowdfunding project aims to manufacture 10.000 protection masks. They will be produced voluntarily by a network of more than 80 professionals.

We're very proud that @Fabbercorp, one of #IQSNextTech, is part of this network.

→ bit.ly/3dQzUuk

Tradueix el tuit

14:14 · 02 abr. 20 · Twitter Web App

Lestonnac de Tarragona
@LestonnacTgn

Segons el Premi Cervantes, Joan Margarit, "La llibertat és una llibreria". Ens ensenyes la teva? Volem celebrar el Dia del Llibre amb fotografies de les vostres llibreries i un llibre que t'agradi a les mans! Podeu enviar-les fins el dia 20 amb un missatge privat **#lestonnacambu**

19:27 · 14 abr. 20 · Twitter for iPhone

CPL Editorial
@CPLeditorial

#Pasqua Crist viu! **#LlumDelMón**

16:06 · 12 abr. 20 · Twitter for Android

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Edició paper:** Laura Mor. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Laura Mor. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat
Publicitat: Paris Grau | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Amb el suport de:

